

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-508-5-73>

Пахомова-Власова Наталія, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського. Одеса, Україна

ПРИЙОМИ СТВОРЕННЯ СУЧАСНИХ КОМПОЗИЦІЙ У МОНУМЕНТАЛЬНОМУ ЖИВОПИСІ З ВИКОРИСТАННЯМ ТРАДИЦІЙ СТАРИХ МАЙСТРІВ У РОБОТАХ СТУДЕНТІВ 2 КУРСУ 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА НА ТЕМУ «КЛАСИЧНИЙ ПЕЙЗАЖ»

Ключові слова: пуантилізм, класичний олійний живопис, вітраж, інтер'єр, масштаб.

Nataliia Pakhomova-Vlasova, Senior Lecturer at the Department of Fine Arts South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky

TECHNIQUES OF CREATING MODERN COMPOSITIONS IN MONUMENTAL PAINTING USING THE TRADITIONS OF THE OLD MASTERS IN THE WORKS OF THE STUDENTS OF THE 2ND YEAR 014 SECONDARY EDUCATION ON THE TOPIC «CLASSICAL LANDSCAPE»

Abstract. The theses describe the methods of creating modern compositions in monumental painting using the traditions of the old masters by students of fine arts. Turning a classic English landscape into a monumental work of art, students are encouraged to use such techniques as watercolour painting, pointillism or to turn a picturesque landscape into a sketch for a stained glass window.

Key words: pointillism, classic oil painting, stained glass, interior, scale.

Студентам пропонуються на вибір роботи старих майстрів олійного живопису XVIII століття. Наприклад, роботи англійських майстрів. Учні розглядають картини з реалістичними пейзажами. Кожен учень повинен вибрати автора, який ближчий до нього по духу.

Пропонується працювати з аквареллю, трансформувати манеру живопису і саму техніку живопису в іншу, але зі збереженням сюжету і те-

матики зображення. Картина змінюється, втрачаючи властиві тому часу риси. Зникає ретельність і спокій у передачі стану пейзажу. Англійський пейзаж вважається дуже мирним і красивим з його спокійними фарбами, акуратністю навіть в диких місцях природи. Акварель – легка техніка в русі пензля. Вона може оживити пейзаж, надавши йому рух і свободу, так що картинка втрачає свою суху точність і зникає деталізація. Таким чином кожен учень може проявити свої здібності, створивши сучасну варіацію на тему класичного пейзажу. При цьому він може пізнавати нове для себе, уважно стежачи за ходом думки й пензлями автора. Саме тому дається таке завдання.

У цьому ж контексті класичний англійський пейзаж може бути перетворений за допомогою пуантилізму, батьківщиною якого заведено вважати Францію. Учні можуть зробити вільний варіант цього примірника, але в техніці дрібних штрихів, працюючи крапками. Знову з'являється інше сприйняття їхньої роботи. Виникають сонячні флюїди, розсіювання світла на фотони, на кольори спектра. Все це в сукупності створює нову реальність, хоча пейзаж залишається колишнім – класичним. Техніка акварелі з дрібних мазків дещо сухувата, але під шаром крапок є шар кольору. Крапками відбувається тільки лесування поверхні роботи. Учень бачить результат і враховує всі нюанси зміни початкового пейзажу. Можна зробити висновок, що техніка живопису впливає на емоційний настрій картини. При цьому автор все ж таки вгадується. Це все той же англійський класичний пейзаж, але з іншим підходом.

Третім варіантом перетворення пейзажу є виконання в незвичному жанрі – монументального живопису в інтер'єрі. І це найскладніше завдання на тему «Класичний пейзаж». Учні необхідно перейти в інший масштабний вимір і перенести цей пейзаж в інтер'єр архітектурного об'єкта. Крім того, матеріал роботи абсолютно новий – кольорове скло.

Звичайно, на заняттях не йде мова про виконання роботи з матеріалу, з використанням скла і металу. Йдеться про композицію класичного пейзажу. Робиться вільна копія, як ескіз до вітража. Наприклад, на цілу стіну в холі готелю поруч з місцем реєстрації. Так це буде перше, що побачить гість – картина зі скла. Вона миттєво налаштовує на потрібний лад. У цьому полягає важливість монументально-декоративного мистецтва. Ескіз робиться учнем за всіма правилами роботи над вітражем. У майбутньому, можливо, вдасться втілити цей ескіз в життя. Але потрібно вибрати стиль, який відповідає оригінальній картині, на основі якої виконується вся робота.

Рішення перетворити картину в вітраж складне і цікаве. Приклади вже є, і вони успішні. Занурення в історію класичного пейзажу завжди налаштовує глядача на сприйняття безперервності історії, як живопису, так і життя в цілому. І звичайно ж, наявність цього виду монументального

Секція 2. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПРОФІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩИХ МИСТЕЦЬКИХ ЗАКЛАДАХ ТА ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ

мистецтва має відповідати призначенню об'єкта, де він знаходиться. Учні, які працюють над такими завданнями, вчаться розв'язувати такі питання заздалегідь. Що стосується вітражного малюнка, то тут потрібно дуже уважно поставитися до зображення в олійному живописі й дуже точно підбирати деталі, зберігаючи цілісність. Автор оригіналу повинен бути впізнаваним, але й учневі потрібно внести в образ своє бачення. Це синтез мистецтва.

До такої композиційної роботи можна додати ще кілька варіантів перетворення класичного пейзажу, не втративши при цьому сенсу, тематики, рішення оригіналу і впізнаваності роботи. Це призводить до збереження спадкоємності традицій у мистецтві та показу класичних творів як основи для створення сучасних. Крім того, така робота розширює кругозір і розкриває можливості самого учня. Він відшліфовує своє ремесло, щоб у майбутньому створювати власні роботи. Саме в цьому і полягає його навчання.